

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Liberec

Inspekční zpráva

**Střední odborná škola, Střední odborné učiliště a Učiliště,
Česká Lípa, 28. října 2707**

28. října 2707, 470 06 Česká Lípa

Identifikátor školy: 600 010 104

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

Školský úřad Česká Lípa, Havlíčkova 443, 470 01 Česká Lípa

Termín konání orientační inspekce: 6. až 9. března 2000

Čj.	067 30/00-03404
Signatura	oh1zt206

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Škola v této podobě vznikla v souvislosti s realizací programu optimalizace sítě středních a vyšších odborných škol v okrese Česká Lípa sloučením tří místních vzdělávacích zařízení:

- ISS Svojsíkova jako nástupce **SOU Vagónky Česká Lípa**, kde se původně vyučovaly pouze strojírenské obory a od r. 1991 i další učební i studijní obory z oblasti zpracování dřeva a stavebních oborů.
- ISS technických řemesel Tovární ul. jako pokračovatele **SOU železničního** založeného v r. 1986, jehož předchůdcem bylo učňovské středisko závodu **ŽOS Česká Lípa**. Zde byly původně vyučovány kovoobory zaměřené na potřeby ŽOS a od r. 1992 byla výuka rozšířena o obory zpracování dřeva, včetně zřízení učiliště jako součásti školy.
- SOU 28. října, bývalé učňovské zařízení **uranového průmyslu**, vytvořené počátkem 80. let. Také zde byly vyučovány především kovoobory a učební i studijní obory související s těžbou uranu.

Vzhledem k útlumu uranového průmyslu a k situaci vzniklé v souvislosti s původními závody ŽOS a Vagónky i vzhledem k podobnosti vyučovaných oborů se jeví tato integrace jako logický krok.

Dle nejnovějšího „Rozhodnutí o zařazení do sítě škol,, z. 1. února 2000, čj. 10 705/2000 – 21 patří ke škole tři odloučená pracoviště - v Novém Boru v Dělnické ulici, v České Lípě v Tovární a Svojsíkově ulici. Škola sdružuje SOU s kapacitou 1350 žáků, Učiliště s kapacitou 150 žáků, SOŠ s kapacitou 240 žáků (celkem 1740) a školní jídelnu s kapacitou 1500 jídel.

SOU může na základě uvedeného „Rozhodnutí“ vyučovat celkem 63 oborů velmi různých zaměření, např. strojírenského, elektrotechnického a stavebního charakteru, zpracování dřeva, nábytkářská výroba, čalouník a široká paleta oborů souvisejících s gastronomií a potravinářstvím, a to od výroby po distribuci. Uvedený přehled slouží pouze pro orientaci, úplný a přesný výčet oborů, které lze na tomto zařízení studovat není obsahem této inspekční zprávy.

V tomto školním roce je z výše uvedené široké palety oborů vyučována necelá polovina – celkem 24, včetně tří oborů nastavbového studia. Jsou v nich zastoupeny téměř všechny jmenované oblasti nabízených oborů.

V letošním školním roce ve škole studuje celkem 1135 žáků včetně 83 studentů dálkového studia (stav k 29. únoru 2000), tj. asi dvoutřetinové využití celkové kapacity zařízení. Z uvedených orientačních údajů je zřejmé, že škola má v současné době kapacitní rezervy ve využití schválených oborů i v počtu žáků.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzhledem k velikosti zařízení, termínu a složení inspekčního týmu, byla v rámci orientační inspekce sledována a hodnocena kvalita vzdělávání pouze v teoretické výuce zvolených oborů, předmětů, pracovišť a vyučujících. Tento výběr je možné vzhledem k vyučovaným oborům v letošním roce považovat za reprezentativní.

Hodnocení kvality vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura

Kvalita vzdělávání předmětu byla celkově hodnocena na základě tří hospitací u tří vyučujících s úplnou odbornou i pedagogickou způsobilostí (1. ročník tříletého oboru elektrikář pro slaboproud, 2. ročník čtyřletého studijního oboru management strojírenství, 3. ročník tříletého oboru cukrář, pekař).

Hodiny byly velmi dobře připraveny a vedeny s maximální snahou o přiblížení probíraného učiva všem žákům. Projev vyučujících byl kultivovaný se správnou hlasovou dikcí. Výuka probíhala v běžných (kmenových) učebnách. Kvalitní ilustrativní magnetofonová nahrávka byla použita v jedné hodině. Vyučující používají tradiční učebnice (např. Čítanka 1. pro střední odborná učiliště, Literatura v kostce pro střední školy atd.), namnožené materiály i doplňkovou literaturu. Sešity žáků jsou vedeny a vyučujícími průběžně kontrolovány. Maturitní ročníky si vedou čtenářské deníky.

Tematické plány korespondují s probíraným učivem, hospitované hodiny měly jasnou a přehlednou organizaci. Sledované vyučovací jednotky byly zaměřeny na literaturu. Vstupní motivace i mezipředmětové vztahy byly uplatňovány, učivo bylo vhodným způsobem aktualizováno. Žáci získávali věcně správné a odborné informace převážně formou řízeného rozhovoru.

V průběhu inspekční činnosti byla zaznamenána odlišnost u jednotlivých studijních oborů (SOŠ, SOU, a U). Žáci mají často problém se slovním a písemným vyjadřováním i s porozuměním přečteného textu. V hospitovaných hodinách byla zaznamenána velká snaha vyučujících i žáků vyrovnat se s touto skutečností.

Inspekce kontrolovala výběr písemných maturitních prací minulého školního roku. Zadaná témata byla vzhledem k typu školy vhodně volena, práce jsou pečlivě opraveny i odpovídajícím způsobem klasifikovány. Po formální i obsahové stránce nebylo shledáno závad.

Ve škole je ustavena předmětová komise českého jazyka a společenských věd. V rámci společného jednání konzultují učitelé podle aktuální potřeby (většinou dvakrát až třikrát ročně).

Na základě hospitovaných hodin hodnotí inspekce úroveň výuky českého jazyka a literatury jako dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání v cizích jazycích

Kvalita vzdělávání v předmětu cizí jazyk byla celkově hodnocena na základě 7 hospitací u 5 vyučujících (anglický jazyk - 4 hospitace, německý jazyk - 3 hospitace). Organizace jazykového vzdělávání je dána typem studia jednotlivých oborů. Ve čtyřletých studijních oborech zakončených maturitní zkouškou jsou vyučovány oba jazyky a u oborů středního odborného učiliště jsou jednotlivé ročníky děleny podle vyučovaného jazyka při zohledňování vstupních dovedností žáků ze základní školy.

Ve sledovaných jazykových předmětech odpovídá hodinová dotace i členění učiva do ročníků schváleným učebním plánům a učebním osnovám vyučovaných oborů. Tematické plány anglického a německého jazyka byly vedením školy schváleny a na druhé pololetí školního roku 1999-2000 vyučujícími aktualizovány. Návaznost výuky mezi jednotlivými ročníky byla ve sledovaných hodinách zajištěna. V dostatečné míře jsou také vyučovány reálie i odborný jazyk. Výukové cíle jsou stanoveny tak, aby požadavky osnov byly průběžně plněny.

Organizace vyučovacích hodin je dána dělením ročníků do skupin. Rozdělení žáků je nerovnoměrné, německý jazyk je vyučován v početně větších skupinách než jazyk anglický.

Cizí jazyky vyučuje celkem 7 učitelů (tři s plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí). Problémem je odbornost výuky anglického jazyka. Vedení školy si tento fakt uvědomuje a v současné době hledá odborně a pedagogicky způsobilého učitele. Německý jazyk učí tři plně odborně a pedagogicky způsobilí učitelé a dva bez odborné způsobilosti.

Vyučování anglického jazyka probíhá v menších a specializovaných učebnách, které jsou účelně a dostačujícím způsobem vybaveny (televizory, videa, magnetofony, mapy a nástěnky s potřebnými informacemi). Vzhledem k počtu ve skupině studujících žáků vzdělávání v předmětu německý jazyk probíhá v běžných (většinou kmenových) učebnách. Na tuto výuku si učitelé přinášejí magnetofony z kabinetů.

Ve všech sledovaných hodinách inspekce zaznamenala používání vhodných učebních textů. Např. v anglickém jazyce jsou pro výuku maturitního oboru používány učebnice řady Criss Cross a podle potřebného stupně obtížnosti jsou průběžně doplňovány kopírovanými texty i jinou vhodnou literaturou. V hodinách německého jazyka je používána učebnice řady Sprechen Sie Deutsch a odborná učebnice Němčina pro obory společného stravování. Celkově inspekce hodnotí prostorové podmínky i vybavení jako dostačující a odpovídající deklarovanému vzdělávacímu programu.

Při hospitacích byla výuka vždy řádně připravena a vedena většinou v příslušném jazyce. Organizace vyučovací jednotky převážně vycházela z tradičního schématu. Inspekci bylo zaznamenáno průběžné rozšiřování slovní zásoby, čtení textu i poslech s porozuměním. Menší důraz byl kladen na problémový přístup při práci s gramatickým systémem osvojovaného jazyka, na samostatný projev žáků a na procvičování komunikativních situací.

K průběžnému posouzení výsledků vyučovacího i učebního procesu volí učitelé obvykle formu dílčích (drobných) kontrolních prací, jejich správnost je bezprostředně vyhodnocována, a následně jsou ještě práce vyučujícími opravovány. Kontrolované samostatné pololetní písemné práce většinou obsahují překladová cvičení a gramatické testy. Výkony žáků jsou bodovány a tradičním způsobem známkovány.

Celková atmosféra všech hospitovaných hodin byla vstřícná, nestresující, vyučující sledovali pokrok žáků v dovednostech. Učivo bylo podáváno věcně správně. Hospitované hodiny byly dobré úrovně, dvě hodiny byly hodnoceny jako ještě vyhovující.

Ve škole je ustavena předmětová komise cizích jazyků, učitelé společně konzultují aktuální problémy jednotlivých oborů (např. při dvouhodinové týdenní hodinové dotaci a pravidelném střídání lichého a sudého týdne - teorie, praxe - vzniká u žáků příliš dlouhá, týdenní prodleva v návaznosti učiva). Z jednání této komise jsou vedeny přehledné zápisy.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem výuka poskytuje žákům přiměřený rozsah jazykových prostředků i pracovních návyků. Celkově ČŠI hodnotí kvalitu vzdělávání cizích jazyků jako dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání v přírodovědných předmětech (matematika a fyzika)

Matematika a fyzika se vyučují v hodinových dotacích daných schválenými učebními plány. Úpravy provedené v plánu pro školní rok 1999/2000 jsou v rozsahu povolených 10 %, avšak splnění předepsaných osnov ve fyzice ve třídách s jednohodinovou týdenní dotací je uskutečňováno za cenu zestručnění obsahu a výrazného omezení času na opakování a procvičování. To je zvláště citelné u oborů s technickým zaměřením, ve kterých se na znalosti z fyziky navazuje v odborných předmětech. Základem pro každodenní práci vyučujících jsou časově tematické plány vycházející z platných učebních osnov. Provázanost učiva mezi jednotlivými ročníky zajišťuje spolupráce učitelů v rámci předmětové komise.

Výuka probíhá v kmenových učebnách, které splňují základní psychohygienické požadavky, ale jsou méně vhodné pro realizaci pokusů ve fyzice. V jedné z navštívených tříd (dříve odborná učebna jazyků) je pouze malá keramická tabule, na níž jsou zápisy ze zadních lavic velmi obtížně čitelné. Používaný nábytek je starší, ale zachovalý. Z didaktické techniky jsou v některých třídách k dispozici meotary a videa. V hospitovaných hodinách matematiky a fyziky však nebyly využity. Materiální zázemí výuky matematiky je dostatečné, fyziky nevyhovující. Minimální počet pomůcek v kabinetech fyziky zásadním způsobem omezuje názornost výuky a neumožňuje realizaci laboratorních prací. Situaci zhoršuje teoretická výuka na odloučených pracovištích, čímž se nedostatečné vybavení ještě tříští. Škola z předcházejícího období disponuje zásobou učebnic, které jsou pro žáky využívány pouze v několika třídách, ostatní se připravují pouze ze svých poznámek. Většina učitelů je odborně a pedagogicky způsobilá, jedna vyučující dokončuje doplňující pedagogické studium.

Česká školní inspekce hospitovala v šesti hodinách matematiky. Zhlédnuté vyučovací jednotky byly velmi rozdílné kvality. Většina hodin měla promyšlenou stavbu (v některých případech však chybělo úvodní seznámení s osnovou a cílem hodiny), žáci spolupracovali, vyučující dbali na přesné matematické vyjadřování, atmosféra byla příjemná a motivující. Požadavky na žáky převážně vycházely z jejich schopností a z typu vyučovaného oboru. Znalosti v návstavném studiu však neodpovídají standardu středoškolského matematického vzdělávání. Podprůměrně hodnocené hodiny byly velmi málo efektivní s minimálním zapojením žáků do vyučovacího procesu. Čtyři hospitované hodiny fyziky ovlivňovalo nedostatečné materiální zázemí, které se vyučující snažili kompenzovat alespoň verbální názorností. Základem výuky byl kvalitní výklad odpovídající náročnosti vedený formou řízeného rozhovoru s prvky aktivního učení. K vysoké efektivitě vyučovacího procesu v jedné z navštívených hodin přispívalo promyšlené zapojení žáků do řešení problémových úloh a průběžné, u důležitých informací několikanásobné opakování. Závěrečné shrnutí prokázalo, že základní objem probíraného učiva žáci zvládli již ve škole. Všechny sledované hodiny byly vedeny výhradně frontálním způsobem, zařazení moderních vyučovacích metod se neobjevilo.

Výše zmíněné nepoužívání učebnic zbytečně časově zatěžuje a omezuje důkladnější procvičení a shrnutí probíraného učiva. Výkon žáka je pak výrazně ovlivněn kvalitou vedení poznámek. Nedostatečná práce s odbornou literaturou nevede k samostudiu, jediným zdrojem informací je učitel. Vyučující poměrně málo využívají motivačních pobídek, pouze výjimečně hodnotí. V některých žákovských knížkách byla zjištěna i nízká frekvence klasifikace. Kontrolované čtvrtletní práce měly po formální stránce dobrou úroveň, byly pečlivě opraveny a jednoznačně ohodnoceny. V jednom případě se však objevila klasifikace s minusem, což není v souladu s právními normami - hodnocení a klasifikace prospěchu je pouze pětistupňová. Komunikace mezi žáky a učiteli byla v převážné míře založena na vzájemné důvěře a respektování se. Žáci dostávali prostor pro vyjádření vlastních názorů a postojů. Jen výjimečně se objevily náznaky narušených vztahů a nedostatečné zvládnutí pedagogické složky práce ze strany vyučujících.

Česká školní inspekce hodnotí úroveň výuky matematiky a fyziky jako dobrou, pozitiva a negativa jsou v rovnováze.

Hodnocení kvality vzdělávání v odborných předmětech

V rámci této orientační inspekce byly zhlédnuty předměty plynárenství, technologie (u oboru truhlář a kuchař čišník), strojírenská technologie, strojírenství, strojírenská výroba, technické kreslení a technická mechanika.

Přípravě výuky ve všech sledovaných předmětech byla věnována přiměřená pozornost, vyučující měli vypracovány tematické časové plány (TČP) jejichž obsah neodporoval schváleným učebním dokumentům. Pokud byly provedeny úpravy, byly v souladu s poznámkami uvedenými v platných učebních plánech a osnovách. Porovnáním zápisů v třídních knihách a žákovských poznámkách s TČP, respektive osnovami, bylo zjištěno, že plnění učebního programu v rámci školního roku i přes některé drobné skluzy není ohroženo.

Personálně je výuka těchto předmětů zajištěna v převážné většině vyučujícími s pedagogickou i odbornou způsobilostí a dlouholetou praxí. Tři ze šesti hospitovaných vyučujících byli ve věku nad 55 let.

Prostorové podmínky výuky jsou více než dobré, estetičnost prostředí různá, v průměru dobrá. Materiálně-technická vybavenost školy dobře umožňuje plnit schválený učební program, ve využívání názornosti při výuce lze spatřovat rezervy. Učebnice měli žáci k dispozici přibližně v polovině sledovaných hodin, některé z titulů škola zapůjčuje.

Po stránce organizace, forem a metod výuky, motivace, hodnocení, interakce a komunikace lze sice spatřovat ve zhlédnutých hodinách jisté rozdíly, jako celek však inklinují k čistě průměrnému hodnocení. Zásadních pedagogických nedostatků se vyučující v žádném případě nedopouštěli, spíše převládá „rutinní přístup“ služebně starších vyučujících. Bylo by možné ještě více využívat principů problémové výuky a pomocí motivačních prvků navozovat atmosféru pro lepší komunikaci. Ne vždy se dařilo realizovat shrnutí a zpětnovazební analýzu o efektivnosti právě proběhlé vyučovací jednotky.

Kvalitu výuky této skupiny předmětů lze celkově hodnotit jako dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání v ekonomických předmětech

V rámci inspekce byly zhlédnuty hodiny marketingu a managementu, obchodní korespondence, účetnictví, podnikové ekonomiky, ekonomiky a organizace, ekonomiky, techniky administrativy.

Výuka hospitovaných předmětů je zajišťována pěti vyučujícími, z nichž dvě mají odbornou i pedagogickou způsobilost, jedna pedagogickou způsobilost a dva jsou bez odpovídajícího vzdělání k výuce ekonomických předmětů.

Časová dotace všech sledovaných předmětů je v souladu se schválenými učebními plány. Požadavky osnov jsou vyučujícími rozpracovány do časově-tematických plánů v jejichž plnění nezjistila ČŠI nedostatky. Již v letošním školním roce přecházejí vyučující na nově schválené učební osnovy ekonomiky. Do druhého a třetího ročníku učebního plánu studijního oboru Management strojírenství byla zařazena praxe v rozsahu dvou (druhý ročník) a tří týdnů (třetí ročník). Žáci praxi vykonávají ve škole formou fiktivní firmy.

Výuka teoretických ekonomických předmětů a obchodní korespondence probíhá v kmenových učebnách. Jsou dostatečně prostorné, vybavené školním nábytkem s odpovídajícími antropometrickými parametry, světlé a čisté. Jejich nevýhodou je poněkud horší akustika.

Technika administrativy probíhá ve dvou odborných učebnách. Jedna z nich je na velmi dobré úrovni, vybavená speciálními stoly, židlemi s nastavitelnou výškou a elektrickými psacími stroji. Druhá učebna není pro výuku techniky administrativy optimální. Je vybavena běžnými školními lavicemi a židlemi, psací stroje nejsou jednotné (kombinují se elektrické a mechanické), prostory jsou stísněné, rozmístění stolků neumožňuje během výuky průběžnou vizuální kontrolu žáků. Do odborných učeben nemají žáci v odpoledních hodinách přístup.

K výuce techniky administrativy používají žáci učebnice, které jsou jim v hodinách zapůjčovány. Pro výuku ekonomických předmětů mají vyučující možnost využívat meotar, video, v omezené míře (z finančních důvodů) mohou žákům kopírovat odborné texty. Učebnice byly využívány jen v některých hodinách. Škola odebírá odborné časopisy (Těsnopisné rozhledy, Ekonom), průběžně doplňována je odborná literatura pro učitele. Možnost využití výpočetní techniky pro výuku ekonomických předmětů je omezená, v době inspekce nebyl funkční SW program pro podvojný účetnictví, odborná korespondence je na PC probírána v rámci praxe. Základní právní normy jsou vyučujícím k dispozici v písemné podobě, v SW verzi je nemají.

Úroveň výuky ve sledovaných hodinách byla celkově dobrá. Všechny hodiny byly vyučujícími předem připravené, jejich obsah logicky navazoval na učivo předchozích hodin, stanovené výukové cíle byly přiměřené. Byly vyučovány frontálně, měly klasickou stavbu s úvodním opakováním, hodnocením a klasifikací, výkladem nebo nácvikem nového učiva na který někdy v závěru navazovalo shrnutí a upevnění učiva.

Na výsledném hodnocení se podílejí hodiny velmi dobré, promyšlené nejen z pohledu co naučit, ale také jak. V těchto hodinách se vyučujícím dařilo žáky aktivizovat vhodně volenými otázkami, průběžně sledovali a ověřovali si, jak žáci učivo chápou a využívali názorné pomůcky (např. formuláře) a tabuli. Převažovalo v nich pozitivní hodnocení, byla oceňována snaha a pokrok žáků.

V méně zdařilých hodinách vyučující často žákům sdělili klasifikaci bez zhodnocení, podceňovali význam vstupní i průběžné motivace. Převládala jednosměrná komunikace od vyučujícího k žákovi, který se tím stal pasivním příjemcem informací. V hodinách nebyla využita audiovizuální technika a názorné pomůcky. Častým problémem bylo časové zvládnutí hodin, ve kterých v závěru nezbyl čas na zpětnou vazbu, upevnění a shrnutí učiva. Tam, kde nebyly k dispozici učebnice, bylo často zvykem poznámky do sešitu žáků v celých větách diktovat.

Neefektivní je vyučování obchodní korespondence v běžné učebně. Žáci probírají učivo teoreticky, což neodpovídá stanovenému výchovně-vzdělávacímu cíli předmětu. Praktický nácvik korespondence na psacích strojích mohou realizovat v předmětu technika administrativy, někdy vyučováním jiným pedagogem.

Všechny sledované hodiny probíhaly v klidné, nestresující atmosféře za vzájemného respektu.

ČŠI zhlédla návrh velmi dobře zpracovaných, ekonomicky zaměřených a přiměřeně obsahově náročných témat pro praktickou část maturitní zkoušky v nastavbovém oboru.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem je výuka ekonomických předmětů hodnocena jako dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalitu vzdělávání ve sledovaném výběru předmětů ČŠI celkově hodnotí jako dobrou.

Plánování

Koncepční záměry pro nejbližší období velmi úzce souvisí s realizací třetí etapy optimalizace sítě středních škol, kdy by mělo být dosaženo následujících cílů:

- V oblasti ekonomické zajistit úspory v hlavní činnosti zrušením dvou odloučených pracovišť, centralizováním výuky do prostor budovy v ulici 28. října, a současně maximálně využívat hotel Lípa pro hlavní činnost.
- V oblasti zkvalitnění výuky by se hlavně jednalo o organizační opatření v personálním obsazení hodin teoretické výuky a současně o zlepšení prostorových podmínek postupným přesouváním výuky z dosluhujících prostor v Tovární a Svojsíkově ulici. Obdobné kvalitativní posuny se týkají i odborného výcviku.

Cílovým stavem na všech úrovních vzdělávání (ve čtyřletých studijních, nástavbových a učebních oborů pro SOU a U) je realizovat výuku kovooborů, oborů zaměřených na zpracování dřeva, gastronomii a služby.

V koncepčních záměrech se v neposlední řadě počítá i s nabídkou možností celoživotního vzdělávání.

Pro dosažení výše popsaného cílového stavu jsou pojmenovány následující strategické úkoly:

- Udržet a zkvalitnit výuku kovooborů a oboru zpracování dřeva.
- Podpořit rozvoj elektrooborů a zaměřit se na výuku výpočetní techniky.
- Nerušit a zkvalitnit obory gastronomie a hotelnictví, připravit a požádat o povolení maturitního oboru.
- Stavební obory udržet v současném rozsahu. Specializaci v tomto shluku oborů však nelze předpokládat.

Výše uvedené stručně popsané koncepční záměry a priority jsou výsledkem pečlivé analýzy současného stavu a možností zařízení vzniklého v této podobě v důsledku optimalizace sítě středních škol, která znamenala v okrese Česká Lípa zásadní změny. Celá koncepce byla důkladně projednávána se všemi relevantními partnery a institucemi (MŠMT, ŠÚ, ÚP, MÚ, OkÚ, Sdružení rodičů, podniky), a lze říci, že současná podoba školy včetně její strategie je z větší části přijímána pozitivně.

Z koncepčních záměrů a strategických cílů, organizace školního roku a případných připomínek pedagogického sboru vychází základní plánovací dokument - „Celoroční plán práce na školní rok 1999/2000“ obsahující veškeré potřebné informace důležité pro chod školy. Má tyto hlavní části:

- cíl výchovně vzdělávacího procesu (VVP),
- základní charakteristika a organizace VVP,
- úkoly finančního a materiálně technického zabezpečení,
- úsek teoretického a praktického vyučování,
- plán dalšího vzdělávání zaměstnanců školy.

V tomto dokumentu jsou k jednotlivým konkrétním akcím stanoveny termíny a odpovědnost. Detailní rozpracování je upřesňováno na základě dílčích porad vedení školy, a z těchto jsou potom přenášeny informace na čtrnáctidenní porady pedagogických pracovníků. Informace jsou k dispozici na obvyklých místech školy.

Ve škole jsou vyučovány obory v souladu s „Rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol“, výuka ve výběru sledovaných oborů probíhá dle schválených učebních dokumentů a případné úpravy jsou v souladu s poznámkami uvedenými v těchto dokumentech.

Aby bylo vyhověno potřebám a zájmu žáků nebo potřebám regionu, byla v některých oborech posílena výuka německého jazyka pro lepší uplatnění v praxi (jedná se především o pohostinství a užší spolupráci s automobilkou v Mladé Boleslavi).

Předmět výpočetní technika je volitelný ve 2. a 3. ročníku oboru kuchař-číšník. Jako nepovinné předměty škola nabízí sportovní hry a výpočetní techniku zaměřenou na programování.

Školu rovněž navštěvují žáci s vývojovými poruchami učení (dysfunkce). Tato situace se týká 5 až 7 % žáků. Individuální učební plán je sestavován pouze na žádost rodičů, kteří předloží vyjádření PPP a pediatra (týká se celkem 7 žáků). Ostatní absolvují společnou výuku, vyučující jsou o těchto žácích informováni jejich třídními nebo VP, a snaží se tyto handicapy při výuce zohledňovat.

Koncepce a strategie školy je jasná a srozumitelná. Základní cíle a priority, vycházející z reality a potřeb regionu jsou vymezeny. Plánování je pojato jako ucelený systém plánů s vymezením základních cílů a po formální stránce (písemnosti a dokumenty) odpovídá velikosti, druhu a typu školy.

Tento aspekt řízení školy je hodnocen na velmi dobré úrovni.

Organizování

Základní organizační normou závaznou pro všechny zaměstnance školy je velmi podrobně zpracovaný „Organizační řád“, který určuje zejména zásady organizace řízení školy, organizační uspořádání a popisy funkcí a pracovních činností. Součástí řádu jsou i organizační schémata jednotlivých úseků, důkladné rozpracování systému podřízenosti v popisu organizačního uspořádání, podpisový řád, systém zastupování a způsob předávání a přebírání funkcí. Hlavním poradním orgánem ředitele je „Porada ředitele SOŠ, SOU a U“ (PŘ), která se schází pravidelně každý týden a jejíž působení upravuje „Statut PŘ“. Ten obsahuje pravidla pro činnost, práva a povinnosti členů a složení PŘ. Na práci PŘ navazují ostatní poradní orgány (porady úseků a pedagogická rada školy), jejichž úkolem je přenášet informace a úkoly na pracovníky úseků, zabezpečovat jejich plnění v určených termínech, a hodnotit jejich plnění i zpětně předávat konstruktivní návrhy a připomínky na vedení školy. Zřízené komise se podílejí na organizaci pedagogických, provozních a ekonomických záležitostí. Jednotliví vedoucí pracovníci mají jednoznačně stanoveny okruhy své působnosti, včetně úkolů za něž jsou zodpovědní. Povinnosti všech pracovníků jsou dány „Zákoníkem práce“, „Pracovním řádem pro zaměstnance škol a školských zařízení“, čj. 16 969/96-42 a pracovními náplněmi.

Česká školní inspekce provedla namátkovou kontrolu povinné dokumentace, v jejímž vedení byly zjištěny pouze malé nedostatky formálního charakteru. Vedení školy bylo upozorněno na nevhodnost bělení a přelepování záznamů v povinné dokumentaci.

Systém předávání informací v rámci organizace je vzhledem k velikosti školy i s ohledem na počet odloučených pracovišť propracovaný a funkční. Rodiče jsou o učebních a výchovných otázkách informováni prostřednictvím žákovských knížek, v prvním a třetím čtvrtletí se konají třídní schůzky, zákonní zástupci žáků mohou využít i konzultačních hodin. Pro první ročníky škola organizuje první informativní schůzku v červnu. Výchovný poradce koordinuje řešení výchovných a vzdělávacích problémů ve spolupráci s pracovníky teoretické i praktické výuky. V případě nutnosti jsou rodiče okamžitě kontaktováni telefonicky.

Při škole pracuje registrované „Sdružení rodičů“, které se organizačně podílí na realizaci

některých školních akcí - např. tanečních kurzů, plesů.

Výroční zpráva je vypracovaná velmi podrobně, přehledně a pečlivě, v souladu s § 17e odst. 2 písmena a - g zákona České národní rady č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. V závěru v bodě 8 je obsaženo stručně formulované sebehodnocení školy.

Organizační uspořádání odpovídá velikosti školy, je podrobně propracované a v praxi úspěšně realizované. Vnitřní a vnější informační systém je funkční.

ČŠI hodnotí úroveň organizování jako velmi dobrou.

Vedení a motivování pracovníků

Při vedení pracovníků se vychází z organizační struktury školy a z toho vyplývajících principů nadřízenosti a podřízenosti precizně. Osobní jednání je založeno na demokratických zásadách vycházejících z týmové práce s jednoznačnou konkrétní zodpovědností. Vedení školy má snahu jednat se svými podřízenými takovým způsobem, aby i tito byli sami vnitřně přesvědčeni o účelnosti a smysluplnosti plnění sdělených příkazů a pokynů.

Podmínky pro uplatňování tvořivosti a iniciativy vytvořeny jsou a lidský potenciál pro pozitivní rozvoj školy využíván je (projekt "OKO", Computer klub, další vzdělávání pedagogických pracovníků apod.).

Pomoc začínajícím učitelům vedením školy je zajišťována jak prostřednictvím zavádějících učitelů, tak i přímo osobně ředitelem školy nebo jeho zástupci.

Morální ohodnocení má formu osobní i veřejné pochvaly, finanční ohodnocení je založeno na stanovování výše nadtarifních složek platu, pro které je zpracována všeobecně známá „Metodika přidělování osobních příplatků“ visící v písemné podobě ve sborovnách. Zohledňují se dvě hlediska pro přidělování výše osobních příplatků:

1. Dosahování velmi dobrých pracovních výsledků (7 hledisek, rozsah 0-30% mzdového tarifu).
2. Plnění většího rozsahu pracovních úkolů (7 hledisek, rozsah 0-20% mzdového tarifu).

O celkové výši této části platu se rozhoduje s ohledem na přidělený objem finančních prostředků. Metodika vychází z příslušných právních norem a předpisů jejichž seznam je její součástí.

Pokud nejsou výkyvy, je hodnocení pracovníků a stanovování jejich nenárokových složek platu určováno jednou ročně.

Sebehodnocení školy je prováděno každý měsíc na poradě ředitele školy.

Vedení a motivování pracovní je na velmi dobré úrovni.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činností jsou pověřeni všichni vedoucí pracovníci. Vytvořený kontrolní systém je promyšlený, písemně zpracovaný a v praxi realizovaný. Kontrolní činnost je dokladována. Vzhledem k rozsahu činností, které škola zajišťuje a množství oborů, které jsou vyučovány, je mimořádná pozornost věnována ekonomické oblasti, sledování každodenního chodu školy, operativnímu zajišťování změn a průběžnému odstraňování zjištěných nedostatků.

Velmi pečlivě a systematicky je zástupci ředitele sledována kvalita vedení pedagogické dokumentace. Stejně tak pečlivě jsou monitorovány a zaváděny do výuky ministerstvem

schvalované změny v učebních dokumentech (v učebních plánech a osnovách). Analýzy výsledků kontrol a přijatá opatření jsou na poradách pedagogů projednávány. Účinnost přijatých opatření je sledována.

Hospitační činnost, kterou se zabývají dva ze zástupců ředitele, je v letošním školním roce zaměřena na začínající učitele a více na obsah učiva než používané metody a formy výuky. Probíhá u vyučujících v hlavní budově, nebyla zaznamenána na odloučených pracovištích školy. Výsledky hospitační činnosti jsou s pedagogy prokazatelným způsobem bez zbytečné prodlevy projednávány.

Evaluační nástroje ke zjišťování výsledků učení žáků škola využívá v omezeném rozsahu (jazykové testy SCIO, vlastní vstupní testy znalostí žáků při nástupu do prvních ročníků).

Kontrolní mechanismy jsou na velmi dobré úrovni s rezervou ve využívání evaluačních nástrojů a sledování kvality výuky na odloučených pracovištích školy.

Hodnocení kvality řízení

Kvalitu řízení hodnotí ČŠI ve všech sledovaných aspektech jako velmi dobrou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- V tomto roce bylo uspořádáno školní kolo jazykové olympiády, žáci 3. ročníku se rovněž zúčastnili okresního kola recitační soutěže.
- Škola průběžně organizuje společné návštěvy divadelních představení.
- Inspekci byly v průběhu její činnosti předloženy dvě seminární práce žáků se zadáním zaměřeným na regionální pamětihodnosti (Zámek Zákupy, Kavárna Union). Obsahově a graficky velice zdařilé práce přehledně postihují historický vývoj včetně fotodokumentace a použité literatury.
- Inspekce také kladně hodnotí zpracování ankety pojednávající o problému kouření. Ve svém okolí se žáci snažili jejím prostřednictvím statisticky procentuálně vyčíslit poměr mezi kuřáky muži a ženami.

Škola je také dobře známa dalšími svými mimoškolními aktivitami:

- V oblasti sportovní činnosti je to především odbíjená, basketbal, tenis, florbal, sálová kopaná a o prázdninách vodní turistika.
- Pro kulturní a společenské akce je hojně využíván znovu zprovozněný víceúčelový sál v prostorách hotelu, kde se konala celá řada akcí, např. mikulášská besídka, zkoušky hudební skupiny, kurzy tance a společenské výchovy, dětský karneval, školení, semináře apod.
- Intenzivní je spolupráce s firmami a institucemi. Kontakt s firmami je navazován přes pracoviště praktické výuky, kde spolupráce přesahuje rámec odborného výcviku. Toto se týká zejména oboru kuchař-číšník a cukrář, kde žáci spolu s mistry odborného výcviku zajišťují různé společenské akce, gastronomické služby a rauty dle objednávek. Za nejvýznamnější akci, vyplývající ze spolupráce s institucemi, je možno považovat akci „MOST“, kde se škola spolu s Úřadem práce v České Lípě podílela na zapojování problémových dětí do normálního života. V prostorách školy jsou také pořádány různé akce a školení organizované ŠÚ, ÚP a jinými organizacemi.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

Výběr povinné dokumentace dané právními normami:

- třídní knihy,
- rozvrh hodin pro školní rok 1999/2000,
- protokol o přijímacím řízení pro školní rok 1999/2000,
- protokol o závěrečné zkoušce ve školním roce 1998/1999 učebního oboru 24-78-0/00 Strojírenská výroba,
- protokol o maturitní zkoušce ve školním roce 1998/1999 dálkového studia oborů 26-75-4 Elektrotechnika a 24-18-4 Provozní technika,
- katalogy a katalogové listy tříd C2, K3B, E3 a M3B,
- zápisy z pedagogických porad,
- výroční zpráva.

Další zhlédnuté dokumenty a písemnosti:

- žákovské knížky,
- organizační řád platný od 1. ledna 2000,
- statut PŘ SOŠ, SOU a U,
- čtvrtletní písemné práce z matematiky tříd K1A, E2, CP3, K3A, NE2 a ME1,
- celoroční plán práce na školní rok 1999/2000,
- plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 1999/2000,
- časově tematické plány hospitovaných předmětů.

ZÁVĚR

Škola vznikla k 1. lednu 1998 sloučením tří samostatných subjektů v rámci optimalizace. V současné podobě funguje teprve druhý školní rok. Situace ještě není plně stabilizovaná, proces optimalizace neustále probíhá, celý systém se za chodu dotváří.

Kvalitu výuky ve sledovaných skupinách předmětů hodnotí ČŠI ve shodě jako dobrou, s pozitivy i negativy v rovnováze.

Řízení školy je věnována velká pozornost, což je vzhledem k velikosti a různorodosti zařízení, jakož i k dotvářejícímu se systému chodu školy velmi pozitivní. Tyto skutečnosti se odrážejí v hodnocení kvality řízení, kterou tým ČŠI shodně považuje za velmi dobrou.

ČŠI v rámci této orientační inspekce nezjistila neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Doporučení:

- postupně dovybavit kabinet fyziky,
- realizovat laboratorní práce z fyziky,
- v povinné dokumentaci nebělit ani nepřelepovat,
- pokusit se zajistit teoretickou výuku na jednom pracovišti a tím zefektivnit využití pomůcek a odborné způsobilosti vyučujících,
- hospitační činnost provádět i na odloučených pracovištích školy,
- motivovat pedagogy k využívání rozmanitějších vyučovacích metod,
- zajistit, aby výuka obchodní korespondence probíhala v odborné učebně techniky administrativy nebo výpočetní techniky,
- ve větší míře uplatňovat principy problémové výuky,
- i nadále se zabývat problémy s učebnicemi a dalšími studijními materiály.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Josef Toman	v. r.
Členové týmu	Ing. Varja Paučková	v. r.
	Ing. Kateřina Nováková	v. r.
	PaedDr. Jana Langerová	v. r.

V Děčíně dne 18. dubna 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. května 2000

Razítko

Mgr. Pavel Plánička

v. r.

Podpis ředitele(ky)

Předmětem orientační inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2. června 2000	067 49/00-03404
Zřizovatel	2. června 2000	067 50/00-03404

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nepodány.